

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IV. Vtrùm peccatum consitat in peccato Adami habitualiter manente.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

deberet eos reprimere. Tandem quando S. Augustinus addit concupiscentiam, contra quam bonus concupiscit spiritus, seu cui resistitur, esse peccatum, vel intelligit causaliter, juxta supra dicta, vel vult esse peccatum in sensu diviso resistentiæ. Videatur Bellarminus citatus cap. 13. Valentia hic d. 6. q. 1. puncto 1. Tannerus hic d. 4. q. 7. dub. 3. qui hæc fusius contra hæreticos prosequuntur.

VI. Tertiò nonnulli ex novatoribus volunt peccatum originale, non esse quidem concupiscentiam, seu naturæ corruptionem quasi in actu primo, sed ipsos actuales motus pravos concupiscentiæ. Qui error vel ex eo sufficienter refellitur, quòd parvuli etiam recenter nati habeant peccatum originale, qui nihilominus ejusmodi motuum capaces non sunt.

SECTIO TERTIA.

Alia peccatum originale explicandi via.

I. QUARTO itaque dicunt alii, peccatum originale consistere in morbida quadam qualitate in animo, primo conceptionis instanti producta, seu languore quodam, & hæc etiam qualitatem fomitem & concupiscentiam appellant, & ad malum ac peccatum inclinare asserunt. Hæc sententia tribuitur Magistro in 2. dist. 31. Antiodorensi, Henrico, Gabrieli, & aliis apud Tannerum d. 4. q. 4. dub. 4. num. nonagesimo sexto. Sed merito hoc rejicitur ab omnibus; cum enim languor iste maneat in renatis, sequeretur peccatum originale in iisdem manere post baptismum: si autem velint, ut velle exiis aliqui videntur, qualitate secundum se non esse peccatum formaliter, sed tantum materialiter quatenus scilicet annexum sibi habet reatum aliquem, qui per baptismum tollitur, nil opus erat ejusmodi qualitatem excogitare, cum concupiscentia ipsa naturalis sufficeret, nec fomes seu inclinatio naturalis ad peccandum aliud est, quam ipsa entitas appetitus originali justitiæ destituti. Quare Tannerus citatus existimat hos auctores in Philosophiâ potius quam Theologiâ errasse, in hoc uno nimirum quòd fomitem, seu concupiscentiam ab appetitu distinctam esse asseruerint.

II. Quinto affirmant alii, peccatum originale nil aliud esse quam ipsum peccatum Adami imputatione quadam, & denominatione tantum extrinsecâ omnibus Adami posteris communicatum: unde unum solummodo peccatum originale esse asserunt, idemque omnibus hoc modo extrinsecè imputari. Hæc videtur mens Catharini in tractatione de casu hominis; quæ tamen sententia, ut eam explicare videtur hic auctor, nempe ut nec singulis insit verè peccatum originale, sed solum extrinsecè, nec ut iis insit peccatum, sed effectus tantum quidam peccati ab Adamo derivatus, sustineri non potest, cum Concilium Tridentinum sel. 5. can. 3. definiat peccatum originis inesse unicuique proprium: & sel. 6. cap. 3. propagatos ex Adamo propriam injustitiam contrahere. Sic etiam Apostolus ad Romanos 5. eodem modo mortem & peccatum in omnes homines transisse affirmat, ergo verè parvulis, & omnibus non renatis inest peccatum.

III. Sexto Durandus in 2. d. 30. q. 3. affirmare videtur, peccatum originale nil esse aliud, quam

dignitatem quandam ad penam: qui proinde insinuat peccatum originale non esse verè & proprie peccatum. Sed hoc ab omnibus merito rejicitur; Concilium enim Tridentinum sel. 5. num. 2. anathema dicit ei, qui affirmat Adamum in omne genus humanum peccatum non transfudisse: & num. 5. damnat eos, qui negant per baptismum tolli totum id quod veram & propriam peccati rationem habet. Tandem communis est vox Sanctorum Patrum ab Adamo in nos, non penam tantum & mortem corporalem, sed peccatum etiam & mortem spiritualem fuisse derivatam, ut inter alios disertè docet S. Prosper contra Collatorem, cap. 9.

Durandi insinuantis peccatum originale non esse proprie peccatum, aperit pugnat cum Concilio Tridentino.

SECTIO QUARTA.

Verum peccatum originale consistat in peccato Adami habitualiter manente.

HIS itaque opinionibus rejectis, duæ aliæ de originali peccati constitutivo restant, paris penè probabilitatis sententiæ, sive rationum momenta spectes, sive auctorum, qui iis suffragantur numerum, ut difficilè videatur ex his unam præ alterâ amplecti, sibi que sequendam assumere, ut utraque cum sua probabilitate proposita innox videbimus.

Recentiores ergo nec pauci nec indocti asserunt peccatum originale esse ipsum Adami peccatum ad posteros transfusum, iisque inexistens non Physicè, sed moraliter, sicut in adulto manet habitualiter actus peccati semel commissus, donec expietur. Aiunt ergo hi auctores Deum, ut supremum Dominum, ita posterorum omnium voluntates in Adami, tanquam capitis voluntate collocasse, & univisse, ut illo comedente pomum vitium, & peccante, censerentur etiam illi pomum illud comedisse, & peccasse: & licet peccatum illud Adami præcisè prout fuit peccatum personale ipsius, sit ipsi postea penitentiam agenti remissum, ut tamen fuit peccatum capitis, seu spectans ad posteros, in iis manet, eosque statim ac concepti sunt, denominat peccatores: ita Salmeron ad Romanos 5. d. 26. Granado de Immaculatâ Conceptione d. 1. cap. 9. Zumel, & alii plurimi, quam etiam sententiam tenet & fuse declarat Pater Arriaga hic, Disp. 51. sect. 4.

Sed contra primò: Apostolus enim ad Rom. 5. Sicat, inquit, per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita & per obediendum unius, justi constituentur multi, sed non constituimur justi per obediendum, & alios actus virtutum Christi formaliter, sed solum causaliter, in quantum scilicet promeretur nobis veram justitiam internam sanctificantem, ergo &c. Quibus consonat illud Concilii Tridentini sessione 6. cap. 3. ubi docet parvulos, dum concipiuntur, propriam injustitiam contrahere ex vi propagationis carnalis, sicut fideles per renascentiam in baptismo gratiam Christi consequuntur. Confirmatur: nam juxta idem Concilium Tridentinum peccatum originale inest unicuique proprium, de quo plura postea.

Contra secundo: inintelligibile siquidem videtur quomodo per voluntatem alienam possit quis intrinsecè peccare, & non merè per denominationem extrinsecam, qua de causâ magis consequenter procedebat Catharinus, qui cum hæc sententiam

I. Dux aliæ paræ penè inter se probabilitatis sententiæ.

II. Sententiâ originale peccatum statuentem in Adami peccato, moraliter manente.

III. Sequeretur ex hac sententiâ nos justos constitui formaliter per obediendum Christi.

IV. Sequeretur ulterius peccatum originale non esse nobis intrinsecè, sed extrinsecè imputari.

Non est sitit peccatum originale in morbida qualitate.

Cum hac qualitas, seu languor maneat in renatis, sequeretur peccatum originale per baptismum non tolli.

Quinta sententiâ est, peccatum originale aliud nihil esse, quam ipsum Adami peccati, per denominationem extrinsecam posteris communicatâ.

Hæc sententiâ sustineri nullâ modo potest.

Sententiâ

sententiam sequeretur, infantes aiebat nihil in se habere, quod veram peccati rationem contineat, sed quidquid est peccati, cum a dami peccato transfivisse. Nec urget quod de tutore afferri solet; licet enim in ordine ad quosdam effectus actiones tutoris censeantur actiones pupilli, non tamen ita ut intrinsicè censeatur pupillus per illas agere, sed solum republica illas ratas habet, quoad effectus juris, perinde ac si pupillus illas in propria personâ exercuisset: multò minùs pupillo imputantur ista in ordine ad laudem aut vituperium.

V. Si Deus, ut potuit, cum Adamo patris fuisset de gratiâ transfundendâ sub conditione de non committendo peccato veniali, posterius nascerentur in peccato mortali.

Contra tertio: potuisset Deus cum primo parente pacisci de gratiâ in posteros transfundendâ sub conditione quod ipse non peccaret venialiter, ut leve aliquod mendacium non diceret, aut quid simile; in hoc casu peccatum illud, ut supponimus, in Adamo esset tantum veniale, & tamen posterius nascerentur in peccato mortali, intuitu enim hujus in ipsis originalis peccati, aeternum privarentur gloriâ seu visione beatificâ, quæ est pena peccati mortalis, ergo peccatum originale in hoc casu non esset peccatum primi parentis, utpote quod ut diximus, solum est veniale, ergo in aliquo alio consistit, de quo dicemus sectione sequente. Quæ verò ad hujus sententiæ probationem afferuntur solvantur sectione sextâ, ubi de iis ex proposito agemus.

SECTIO QUINTA.

Quid in hac controversiâ de peccati originalis constitutione sit sentiendum.

I. Peccati originalis explicatio, teste S. Augustino, est difficilissima.

SANCTUS Augustinus libro de moribus Ecclesie sermonem de peccato originali instituens, Peccato antiquo, inquit, nihil est ad pradicandum promptius, nihil ad explicandum diffusius. Variis etiam locis ingenue fatetur Sanctus Doctor, se difficultates omnes, quæ in peccati hujus declaratione occurrunt, solvere non posse, ut sibi satisfaciat. Tanti tamen Doctoris auspiciis, lucèque quam nobis hac in re præbuit adjuti, aliquid ad hujus solutionem nodi, peccatiq; originalis explicationem dicere conabimur.

II. Essentialis conceptus peccati originalis in privatione gratiæ sanctificantis situs est.

Vera itaque sententia affirmat, peccatum originale formaliter consistere in privatione gratiæ sanctificantis, in parvulis per peccatum primi parentis causatâ: ita communiter hodie Theologi, tenetque S. Thomas hic q. 82. art. 2. & 3. quem sequuntur Thomistæ, S. Bonaventura in 2. d. 30. art. 2. q. 1. Okam, Halensis, & alii, Bellarminus lib. 5. de statu peccati cap. 19. Vasquez hic d. 132. Suarez lib. 7. de gratiâ, Azor tomo 1. lib. 4. cap. 16. Salazar de Conceptione Beatissimæ Virginis, Salas, Valentia q. 12. punct. 1. §. 9. & decimo, Maratus hic, d. 13. sect. 6. Tannerus hic d. 4. q. 7. dub. 4. videturque clarissima mens Sancti Anselmi lib. de conceptu Virginis, cap. 26. ubi sic habet: Hoc peccatum, quod originale dico, aliud intelligere nequeo in ipsis infantibus, nisi ipsam quam supra posui, factam per inobedientiam Adæ justitiæ debita nuditatem.

III. Pro eodem peccatum originale, & gratiæ ob Adamum peccatum deperditio.

Probat hęc sententia primò ex Concilio Tridentino scilicet 5. num. 2. ubi pro eodem sumere videtur peccatum originale, & sanctitatis in Adamo acceptæ deperditionem: Deinde ibidem, & scilicet 6. cap. 3. docet esse quiddam per peccatum Adam in nos transfusum, quod tunc primò contrahunt parvuli, quando concipiuntur, quodque singulis in

proprium, & ut propria injustitia; hæc autem nulli alteri competere possunt, præterquam privationi gratiæ; huic verò satis probabiliter applicantur, sicut & alia quæ à Patribus & Conciliis de peccato originali passim dicuntur, ut quod sit mors animæ, &c. uti modò declarabitur.

Adamus ergo gratiam & justitiam originalem (five hæc donum aliquod intrinsicè à gratiâ distinctum fuerit, five providentia extrinseca gratiæ superaddita, ad frændandum appetitum ne contra rationem infurgeret) non sibi tantum accepit, quo sensu dicitur secundum Concilium Tridentinum & Patres, conditus ad imaginem & similitudinem Dei, Deus item dicitur eum fecisse rectum Ecclesiast. 7. v. 30. sed etiam nobis, dependenter tamen ab ipsius perseverentiâ tanquam à conditione, in nos transfundendam, sin verò caderet, gratia in animabus puerorum non produceretur. Hinc ergo posterius omnes Adami, debitum contrahunt habendi gratiam primò conceptionis instanti, cujus privatio illo instanti est carentia justitiæ inesse debita, sicque mala, & Deo odibilis, & consequenter parvulum reddens à Deo aversum, cumque gratiâ, quæ est vestis nuptialis, sit nudatus meretur puniri penâ huic proportionatâ, nempe ejectione è regno, & spoliatione honorum supernaturalium, sicque hæc privatio est peccatum & culpa, non quidem personalis, & quæ omnes conditiones huic convenientes contineat, sed originalis, & qualem solâ fide cognoscimus; ad hujusmodi enim peccatum, sufficit quòd verè sit quid Deo displicens, & quòd subiectum in quo est faciat aversum à Deo, quæ & alia hujusmodi privationi gratiæ in parvulis competere jam ostensum est, & latius sectione sequente ostendetur in solutione argumentorum.

SECTIO SEXTA.

Argumenta contententia peccatum originale non consistere in privatione gratiæ, sed potius in actu Adami moraliter manente.

OBICIUNT primò: sicut Adamus de facto creatus fuit in statu gratiæ, seu naturæ elevatae ad finem supernaturalem, ita potuisset tam ipse quam omnes ejus posterius creati in statu naturæ puræ, seu non elevatae, quo in casu nullum fuisset debitum habendi gratiam, sed in illo etiam statu potuisset esse peccatum originale; quidni enim in illo statu potuisset Deus cum primo parente pacisci de actu aliquo obedientiæ nomine totius posteritatis eliciendo: quidquid ergo in illo casu pro peccato originali assignari potuisset, modò potest, ergo non consistit modò in privatione gratiæ, sed in actu Adami moraliter manente, aut alio hujusmodi.

Respondetur, vel hinc probari, non posse dari peccatum originale in statu puræ naturæ; nec enim in alio consistere potest, quam in privatione doni alicujus supernaturalis, quod ut omnino gratis à Deo confertur, ita etiam intuitu peccati alieni potest illud auferre, quod tamen quoad naturalia non videtur posse contingere, prævalet siquidem existentia naturæ, saltem donec peccet quis personaliter; licet enim posset filius innocens spoliari gratuitis, & puniri penâ medicinali ob delictum paternum.

non accipit Concilium Tridentinum.

IV. De decreto Dei transfundendi gratiam in Adami posteris.

Quo pacto contrahitur debitum habendi gratiam sanctam.

Privatio gratiæ est culpa, non personalis, sed originalis.

I. Obj. In statu pura natura potuisset esse peccatum originale, cum tamen tunc non fuisset privatio gratiæ.

II. Resp. vel est hæc ipsa ratio non potuisse in statu pura natura dari peccatum originale.